

**PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA
„APSKRITASIS STALAS“**

Panevėžio miesto savivaldybės tarybai

Panevėžio miesto savivaldybės merui

Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriui

Panevėžio miesto savivaldybės jaunimo reikalų tarybai

Rezoliucija dėl Panevėžio miesto savivaldybės jaunimo įsitraukimo ir dalyvavimo

Priimta XL — osios eilinės PAS Asamblėjos metu

2021 m. balandžio 15 d.

Panevėžys

Panevėžio jaunimo organizacijų sąjunga „Apskritasis stalas“ (toliau - PAS) – būdama didžiausia skėtinė jaunimo organizacija Panevėžyje, kurios narėmis šiuo metu yra dvylika jaunimo ar su jaunimu dirbančių organizacijų, reiškia susirūpinimą dėl Panevėžio miesto jaunimo įsitraukimo į pilietinę veiklą ir priemonių skirtų skatinti jaunos žmones dalyvauti jaunimo ir jaunimo nevyriausybių organizacijų (toliau — JNVO) veikloje.

Jaunimo įtraukimo ir įsitraukimo į pilietinę veiklą Lietuvoje galimybių analizė

Analizuojant jaunimo įtraukimą dabartiniame jaunimo politikos kontekste, „įtraukimas“ suvokiamas daug plačiau bei apima ne tik priemones, skirtas jaunam žmogui įsitraukti į asmeninę, profesinę ir visuomeninę veiklą, jo kompetencijų ugdymą, bet ir priemones, kurios sudarytų sąlygas jaunimui lygiomis teisėmis su kitomis visuomenės grupėmis dalyvauti sprendimų priėmimo ir atstovauti savo interesams. Nacionalinės jaunimo politikos 2020 metų veiksmų plane nurodoma, jog jaunimo įsitraukimas į aktyvią laisvalaikio veiklą sudaro sąlygas formuoti jo pilietiškumo, demokratiškumo pagrindus. Svarbu atkreipti dėmesį, kad vis dar nėra

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

sudaromos palankios sąlygos jaunimui įsitraukti į visuomeninį gyvenimą bei jaunimo nevyriausybinių ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklą. Jaunimo įgalinimas savivaldybėse yra išskiriamas kaip viena prioritetinių veiklos sričių skirtingais lygmenimis bei ieškoma jaunimo poreikius atitinkančių įtraukimo formų. Jaunimo įtraukimui, plačiąja prasme, užtikrinti reikalinga:

- Sudaryti jaunimo dalyvavimui įvairiose veiklose palankią infrastruktūrą ir užtikrinti paslaugų teikimą;
- Jaunimui, kaip ir kitoms interesų grupėms, sudaryti sąlygas (dalyvavimo mechanizmai) lygiomis teisėmis dalyvauti politiniame, pilietiniame ir visuomeniniame gyvenime;
- Jaunimas turi būti ne tik „įtraukiamas“, bet pats gebėti ir turėti galimybes inicijuoti dalyvavimą, įsitraukti į sprendimų priėmimą ir (ar) siūlyti galimas alternatyvas jam aktualiais klausimais.¹

Igyvendinus visus 3 aspektus jaunas žmogus turės motyvacijos įsitraukti į sprendimų priėmimą, nes jam bus sudarytos sąlygos pagal jauno žmogaus galimybes.

Jauni žmonės ir jaunimo organizacijos savivaldybėse

Pastebime, kad nėra išnaudojamas pilnas jaunimo organizacijų, jaunimo neformalių grupių potencialas formuojant jaunimo politiką savivaldos lygmeniu — organizacijos kenčia nuo sparčios narių kaitos, lyderių migracijos, institucinio palaikymo stygiaus.

Atskiros savivaldybės institucijos kartu su jaunimo organizacijomis, turi identifikuoti potencialius jaunimo lyderius ir sistemiskai ugdyti jų kompetencijas, kuriant ilgalaikes lyderių ugdymo sistemas. Užtikrinti neformalių jaunimo grupių ir pavienių jaunuolių įsitraukimą į sprendimų priėmimą. Tarpusavyje derinti tradicines ir inovatyvias dalyvavimo priemones

¹[Jaunimo į\(si\)traukimo Lietuvoje galimybių analizė](#)

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

orientuojant jas į JNVO veiklose nedalyvaujantį jaunimą, siekiant užtikrinti visų jaunimo grupių pasiekiamumą.

Siūlome sukurti metodinį leidinį, kuriame būtų pateikiama visa naudinga informacija, kuri būtų skirta jaunimo organizacijos sukūrimui, sklandžios veiklos ir tęstinumo išlaikymui. Tą galima padaryti remiantis Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (toliau — LiJOT) „Metodinės medžiagos organizacijoms“ pavyzdžiu.²

Toks leidinys yra minimas ir „Jaunimo problemų sprendimo Panevėžio miesto savivaldybė 2014-2020 metų plane“, kuris buvo patvirtintas Panevėžio miesto savivaldybės tarybos. 1.3.2 uždavinys, kuris nurodytas anksčiau minimame plane teigia, kad nuo 2018 iki 2020 metų Panevėžio miesto savivaldybėje turi būti parengtos rekomendacinio pobūdžio gairės jaunimo organizacijų vadovams (nariams). Uždavinys taip pat kalba, kad gairėse turėtų būti apibrėžiami esminiai sėkmingos JNVO principai, tokie kaip lyderių auginimas, jaunimo išlaikymas, jaunimo politikos įgyvendinimas.³

Savivaldybėje turėtų būti užtikrintas paslaugų prieinamumas visoms vietinėms jaunimo organizacijoms bei neformalioms jaunimo grupėms, pvz.: galimybė gauti reikiamą teisinę pagalbą, konsultuoti apie buhalterinę apskaitą, ir t.t.

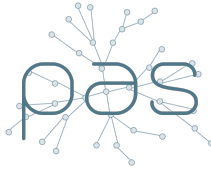
Pasiūlymai darbui su jaunimu

Džiaugiamės, kad Panevėžio miesto savivaldybėje yra teikiamos darbo su jaunimu paslaugos. Panevėžyje veikia atviras jaunimo centras ir atvira jaunimo erdvė, vykdomas darbas su jaunimu gatvėje. Vis dėlto, Panevėžio miesto darbo su jaunimu gatvėje komanda šiuo metu neatitinka teisės aktuose numatytų reikalavimų (neturi atitinkamo darbuotojų išsilavinimo)⁴, todėl Panevėžio atviras jaunimo centras negali dalyvauti darbo su jaunimu gatvėje veiklos projektų finansavimo konkurse. Reikalavimai pareiškėjams ir vykdytojams nurodo, kad jie privalo būti įgiję socialinio darbuotojo, socialinio pedagogo, psichologo išsilavinimą arba

² <https://lijot.lt/wp-content/uploads/2020/09/metodinis-leidiny.pdf>

³ <https://www.panevezys.lt/lt/jaunimas/jaunimo-politika.html>

⁴ <https://lijot.lt/wp-content/uploads/2020/12/Jaunimo-%C4%AFtraukimo-Lietuvoje-galimybi%C5%B3-analiz%C4%97-2020.pdf>

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA „APSKRITASIS STALAS“

jaunimo darbuotojo sertifikata (galiojanti nuo 2020 m.) (sąlyga privaloma visiems darbo su jaunimu gatvėje komandos vykdytojams įgyvendinantiems projektą).⁵

Svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad jaunimo darbuotojai, kurie dirbs su jaunais žmonėmis gatvėje bei turės aukštąjį anksčiau minėtą išsilavinimą, taip pat užtikrins ir aukštesnę teikiamų paslaugų kokybę. Priimti sprendimai, kurie leistų pritraukti tokius specialistus, galėtų iš esmės keisti nemotyvuoto jaunimo kasdienybę mieste.

Siekiant užtikrinti kokybišką darbą su jaunimu gatvėje Panevėžio mieste, jaunimo darbuotojai turi atitikti Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos keliamus reikalavimus. Norint pritraukti teisės aktų reikalavimus atitinkančius ir kvalifikuotus specialistus turi būti užtikrintas konkurencingas darbo užmokestis. Siūlome didinti pareiginės algos koeficientą darbo su jaunimu gatvėje darbuotojams.

Pilietiškumo ugdymas

Remiantis LiJOT užsakyto tyrimo⁶ rekomendacijomis, pilietinio ugdymo pamokų turinys privalo būti pakoreguotas. Atlikta analizė nurodo, kad į šias pamokas turėtų būti įtraukti politikos, jaunimo dalyvavimo bei kitos temos, kuriose, įtraukiant JNVO, būtų pristatomi jaunimo įgalinimo aspektai ir būdai, kaip jaunimas gali atstovauti savo interesams. Atsižvelgę į tai, siūlome:

Panevėžio miesto savivaldybėje inicijuoti mokyklų dalyvaujamojo biudžeto konkursą, kurio tikslas – stiprinti mokinių interesų atstovavimą mokykloje ir skatinti mokinių aktualių problemų sprendimą balsuojant, suteikiant galimybę moksleiviams mokytis demokratiškai priimti sprendimus ir įgyvendinti savo iniciatyvas. Šį modelį jau sėkmingai taiko Klaipėdos miesto savivaldybė.⁷

⁵ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/9a7ed0e0120911ebb74de75171d26d52>

<https://lijot.lt/wp-content/uploads/2020/12/Jaunimo-%C4%AFtraukimo-Lietuvoje-galimybi%C5%B3-analiz%C4%97-2020.pdf>

⁶ Iš tyrimo „Jaunimo į(si)traukimo Lietuvoje galimybių analizė“ ataskaitos, parengtos pagal projektą „Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos dalyvavimo viešojo valdymo sprendimų priėmimo stiprinimas“

⁷ <https://www.klaipeda.lt/data/public/uploads/2020/07/t1-188pr6p.pdf>

PANEVĖŽIO JAUNIMO ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA
„APSKRITASIS STALAS“

PAS ragina tinkamai įsigilinti, įvertinti ir peržiūrėti šiuos pasiūlymus, kuriais norima atkreipti dėmesį į jaunimo įsitraukimą Panevėžyje ir imtis veiksmų, kurie išspręstų šioje rezoliucijoje minimas problemas. Priimti tinkami sprendimai padės užtikrinti jaunimo politikos įgyvendinimą vietos lygmeniu - kokybiškos institucinės priemonės įgalins jaunimą įsitraukti, dalyvauti bei atstovauti savo interesams.

Prezidentė

Gabrielė Kučytė